

Zadania oświaty w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wejście w życie w dniu 01 sierpnia 2010 r. znowelizowanej Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” poszerzyło zakres działań szkoły w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Szkoły zostały zobowiązane do opracowania procedury działań interwencyjnych w sytuacji, kiedy jej pracownicy dowiedzą się albo nabiorą podejrzeń, że w rodzinie ucznia stosowana jest przemoc, a także zobowiązane do stosowania procedury „Niebieskie Karty”.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy w rodzinie szkoła jest zobowiązana do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” i przekazania tej informacji w ustawowym terminie 7 dni do przewodniczącego gminnego zespołu interdyscyplinarnego. Przedstawiciel oświaty wchodzi w skład grupy roboczej powołanej do realizacji procedury „Niebieskie Karty” w rodzinie ucznia szkoły.

Do jego zadań – w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie - należy m. in.:

- udzielanie informacji o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- prowadzenie rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowanie tych osób o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych;
- diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;
- udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Zdarzają się również sytuacje, kiedy informacje, które posiadają pracownicy szkoły są niepokojące, ale nie dają podstaw do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”. Wówczas szkoła zwraca się do instytucji z nią współpracujących: Sądu Rodzinnego, Komendy Powiatowej Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, o wgląd w sytuację rodzinną ucznia, inicjując w ten sposób działania, w efekcie których może być rozpoczęta procedura „Niebieskie Karty”.

Oprócz podejmowania działań interwencyjnych w placówkach oświatowych prowadzone są działania profilaktyczne. Budowanie prawidłowych relacji w rodzinie w oparciu o poszanowanie praw wszystkich jej członków wchodzi w zakres podstawy programowej przedmiotów realizowanych w szkole (m. in. wiedzy o społeczeństwie i wychowania do życia w rodzinie). Zagadnienia dotyczące przeciwdziałania przemocy są omawiane podczas godzin wychowawczych. Ponadto realizacja

programu wychowawczego i programu profilaktyki szkoły stwarzają okazję do podejmowania działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy, zarówno wobec uczniów jak i ich rodziców. Jednym z jej ważnych elementów jest szeroko prowadzona we wszystkich szkołach akcja informacyjna dotycząca możliwości uzyskania pomocy w sytuacji, gdy w rodzinie dochodzi do stosowania przemocy. Szkoły same organizują akcje profilaktyczne, jak również biorą udział w akcjach lokalnych (w tym w tych, które prowadzone są z inicjatywy Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie).

Szkoła jest bez wątpienia instytucją mającą wiele zadań do realizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Autor artykułu

Urszula Zwolska
Zespół Interdyscyplinarny
ds. Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie w Puławach